

SODELOVANJE STARŠEV V GLASBENEM IZOBRAŽEVANJU

NAJA CIKAČ

Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, Maribor, Slovenija
naja.cikac@student.um.si

Poglavje obravnava pomembnost sodelovanja staršev v glasbenem izobraževanju ter različne vloge staršev v sklopu glasbenega poučevanja. Starši lahko na podlagi poznavanja svojega otroka na različne načine prispevajo k njegovemu glasbenemu napredku. Kot nadzorniki doma pomagajo otroku pri nalogah, kot podporniki zagotavljajo finančno in čustveno podporo, ter kot vzorniki s pozitivnim zgledom krepijo otrokovo vztrajnost in motivacijo. Raziskave (Dell idr., 2014; Knott, 2018; Ang idr., 2020; Zdzinski, 2013; Brand, 1986) kažejo, da je otrokov učni uspeh na področju glasbe boljši, če rastejo v spodbudnem glasbenem okolju z aktivno starševsko podporo, saj to povečuje njihovo motivacijo. Za dolgoročni uspeh v glasbenem izobraževanju je ključna podpora staršev, ki hkrati omogoča otrokovo avtonomijo.

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.8](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.8)

ISBN

978-961-286-993-9

Ključne besede:

glasbeno izobraževanje,
sodelovanje,
starši,
motivacija,
uspeh

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.8](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.8)

ISBN
978-961-286-993-9

Keywords:
music education,
participation,
parents,
motivation,
success

PARENTAL INVOLVEMENT IN MUSIC EDUCATION

NAJA CIKAČ

University of Maribor, Faculty of Education, Maribor, Slovenia
naja.cikac@student.um.si

This chapter discusses the importance of parental involvement in music education and the various roles parents play in supporting music learning. Parents, drawing on their knowledge of their child, can contribute to their child's musical progress in several ways: as supervisors at home, assisting with tasks; as supporters, providing financial and emotional encouragement; and as role models, fostering perseverance and motivation through positive examples. Research (Dell et al., 2014; Knott, 2018; Ang et al., 2020; Zdzinski, 2013; Brand, 1986) indicates that children's musical achievement improves when they grow up in a stimulating musical environment with active parental support, as this enhances their motivation. Parental involvement is crucial for long-term success in music education, while simultaneously supporting the child's autonomy.

University of Maribor Press

1 Uvod

Cilj tega poglavja je preučiti vpliv starševske podpore na motivacijo in uspešnost učencev pri glasbi ter predstaviti različne vloge staršev v glasbenem izobraževanju. Šola spodbuja aktivno sodelovanje staršev pri učnem procesu, saj so starši tisti, ki svojega otroka najbolje poznajo, zaradi česar bistveno prispevajo k celovitemu razvoju otroka in njegovih sposobnosti. Raziskave (Dell idr., 2014; Knott, 2018; Ang idr., 2020; Zdzinski, 2013; Brand, 1986) poudarjajo, da ima vključenost staršev v sam glasbeni program velik vpliv na motivacijo učencev ter njihov učni uspeh. Poglavje temelji tudi na ugotovitvah raziskave, ki kaže, da imajo starši velik vpliv na uspešnost otroka v glasbi, bodisi kot domači nadzorniki, vzorniki ali čustveni podporniki. Razumevanje pomembnosti vključevanja staršev v glasbene programe omogoča učiteljem, da pri učencih dosegajo boljše učne dosežke na glasbenem področju.

2 Sodelovanja staršev v glasbenem izobraževanju

Tradicionalno je sodelovanje med starši in šolo predvsem vključevalo obveščanje o otrokovih rezultatih in vedenju. Danes pa šole stremijo k tesnejšemu sodelovanju s starši, pri čemer iščejo njihovo pomoč pri spoznavanju otrok, izvajanju določenih nalog ter pri vzgojnem delu. Starši so tisti, ki svojega otroka najbolje poznajo, saj ga vidijo v različnih situacijah, zaradi česar lahko bistveno prispevajo k celovitemu razvoju otroka in njegovih sposobnosti (Jurgec, 2018).

Avtorji (Dell idr., 2014) analizirajo različne dejavnike, kot so glasbena vključenost družine, struktura družine, pričakovanja staršev, socialno-ekonomski status in kulturni vplivi. Rezultati raziskave so pokazali, da je uspešnost učencev v glasbi močno povezana, tako s pozitivnim glasbenim domačim okoljem kot tudi s starševsko podporo. Ugotovitve prav tako kažejo, da različni socialni, kulturni in družinski dejavniki prispevajo k različni stopnji vključenosti staršev in podpore v glasbenem izobraževanju, kar posledično vpliva tudi na otrokov uspeh v šoli.

Knott (2018) v skladu z drugimi raziskavami prav tako navaja, da so otroci, katerih starši aktivno sodelujejo in jih podpirajo v glasbenem izobraževanju, pogosto bolj motivirani, kar vodi k boljšim učnim rezultatom. Ključni dejavnik starševske podpore med drugim vključuje pozitiven odnos do glasbenih aktivnosti, kar vpliva na otrokov odnos do glasbenega učenja. Razpravlja pa tudi o izzivih ter možnih negativnih vplivih pretirane vključenosti staršev, kot na primer pretiran pritisk na

otroka, kar lahko povzroči izgubo veselja do glasbe. Na koncu pride avtorica do zaključka, da je za uspeh v glasbenem izobraževanju ključno vzpostaviti ravnovesje med starševsko podporo in otrokovo avtonomijo.

Rezultati raziskave Zdžinski (2013) kažejo, da ima starševska vpletenost pomembno vlogo pri glasbenem razvoju otrok, pri čemer domače okolje deluje kot ključni dejavnik. Posebej pomembni vidiki so starševska podpora, angažiranost ter podporno, motivacijsko in sproščeno okolje. To potrjuje tudi raziskava avtorja Branda (1986), ki ugotavlja, da je starševska spodbuda ključnega pomena za vpliv domačega glasbenega okolja na otrokove glasbene sposobnosti. Otroci, ki doma pridobijo bogate glasbene izkušnje, se namreč hitreje prilagajajo glasbenemu izobraževanju in dosegajo boljše rezultate.

2.1 Vloge staršev v glasbenem izobraževanju

Starši imajo pri glasbenem izobraževanju svojih otrok različne vloge, tako doma kot pri urah glasbe. V članku so bile opredeljene različne vrste vlog, kot so domači nadzorniki, podporniki, vzorniki itd. *Starši kot domači nadzorniki*. Vloga teh staršev je opredeljena kot vloga domačega nadzornika v smislu delovanja kot domači učitelj. Ugotovitve te študije so pokazale, da starši, ki opravljajo te vloge, podpirajo delo učitelja tako, da pomagajo otroku pri opravljanju različnih nalog, povezanih z učenjem doma. *Starši kot podporniki*. Ta vloga staršev je mišljena predvsem v smislu finančne in čustvene podpore kot tudi neposrednega spodbujanja in sodelovanja. Ugotovljeno je bilo, da starši, ki nudijo otroku vedenjsko, kognitivno in osebno podporo, pozitivno vplivajo na otrokovo nadaljnje izobraževanje na področju glasbe. Otroci, ki jim primanjkuje starševska podpora, hitreje opustijo svoje zanimanje oz. prizadevanje na področju glasbe. Izkazalo se je, da na uspeh učencev vplivajo tudi drugi dejavniki, kot na primer domače glasbeno okolje in družinsko glasbeno sodelovanje. *Starši kot vzorniki*. Pomembno je, da starši delujejo kot pozitivni vzor, saj s tem oblikujejo otrokovo prepričanje o sebi, krepijo njegov občutek kompetentnosti in spodbujajo razvoj konstruktivnih veščin za reševanje problemov. Poleg tega je starševski vpliv pomemben zunanji dejavnik, ki vpliva na motivacijo in vztrajnost učencev, kar poudarja pomembnost vloge staršev kot vzornikov (Ang idr., 2020).

3 Zaključek

Sodelovanje staršev v glasbenem izobraževanju, bodisi kot vzornikov, podpornikov ali nadzornikov, močno vpliva na razvoj otrokove glasbene motivacije ter napredka. Ugotovitve jasno kažejo, da starši z aktivno podporo, pozitivnim vzgledom in domačim nadzorom vplivajo na učne dosežke otroka na glasbenem področju. Za učitelje je pomembno, da s starši vzpostavijo partnerski odnos, saj to omogoča prilagoditev načina učenja in poučevanja, ki krepi otrokov interes in uspeh v glasbi. Na podlagi ugotovitev je priporočljivo, da učitelji staršem ponudijo jasne smernice za podporo in pomoč doma ter vzpostavijo jasno komunikacijo o napredku učenecv.

Literatura

- Ang, K., Panebianco, C. in Odendaal, A. (2020). Viewing the parent-teacher relationship in music education through the lens of role theory: A literature review. *Update: Applications of Research in Music Education*, 39(2), 25–33. <https://doi.org/10.1177/8755123320951994>
- Brand, M. (1986). Relationship between home musical environment and selected musical attributes of second-grade children. *Journal of Research in Music Education*, 34(2), 111–120. <https://www.jstor.org/stable/3344739>
- Dell, C., Rinnert, N., Yap, C. C., Keith, T., Zdzinski, S., Gumm, A., Orzolek, D., Cooper, S. in Russell, B. (2014). Musical home environment, family background, and parenting style on success in school music and in school. *Contributions to Music Education*, 40, 71–89. <https://www.jstor.org/stable/24711072>
- Jurjec, A. T. (2018). Vloga ter sodelovanje staršev pri izobraževanju glasbeno in plesno talentiranih otrok. *Glasba v šoli in vrtcu*, 21(1), 18–23. https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2023/09/03_AnaTinaJurjec.pdf
- Knott, E. (2018). How Important is Parental Involvement in A Child's Musical Education for the Achievement of Musical Success?. *Research in Music and Science*, 1, 54–61. <https://musicscience.net/wp-content/uploads/2018/10/knott.pdf>
- Zdzinski, S. (2013). The underlying structure of parental involvement–home environment in music. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, (198), 69–88. <https://www.jstor.org/stable/10.5406/bulcouresmusedu.198.0069>

